

Metsätalouden vesistökuormituksen seuranta

Varttunut tutkija Sirpa Piirainen, Luke

Metsätalouden vesistökuormituksen seuranta

- Metsätalouden vesistökuormitusta seurataan pienillä metsälatvavaluma-alueilla
- Esitys maa- ja metsätalousministeriölle metsätalouden vesistökuormituksen seurannan järjestämisestä, Metlan työraportteja 226/2012
www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2012
- Metsätalouden vesistökuormituksen seurantaverkon perustaminen ja seurantaohjelman laatiminen –hanke
  - rahoitus MMM Kemera
  - mukana Metla, Tapio, Suomen metsäkeskus, Metsähallitus, SYKE ja ELY-keskukset,
  - Monitor 2020, MaaMet
  - Palvelujen tarjoajat: Metsäkeskuksen alueelliset toimipisteet, SYKEN laboratoriot, Vantaan ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys, EHP-tekniikka, Nablabs, Metropolilab

Perusseurantaverkko:

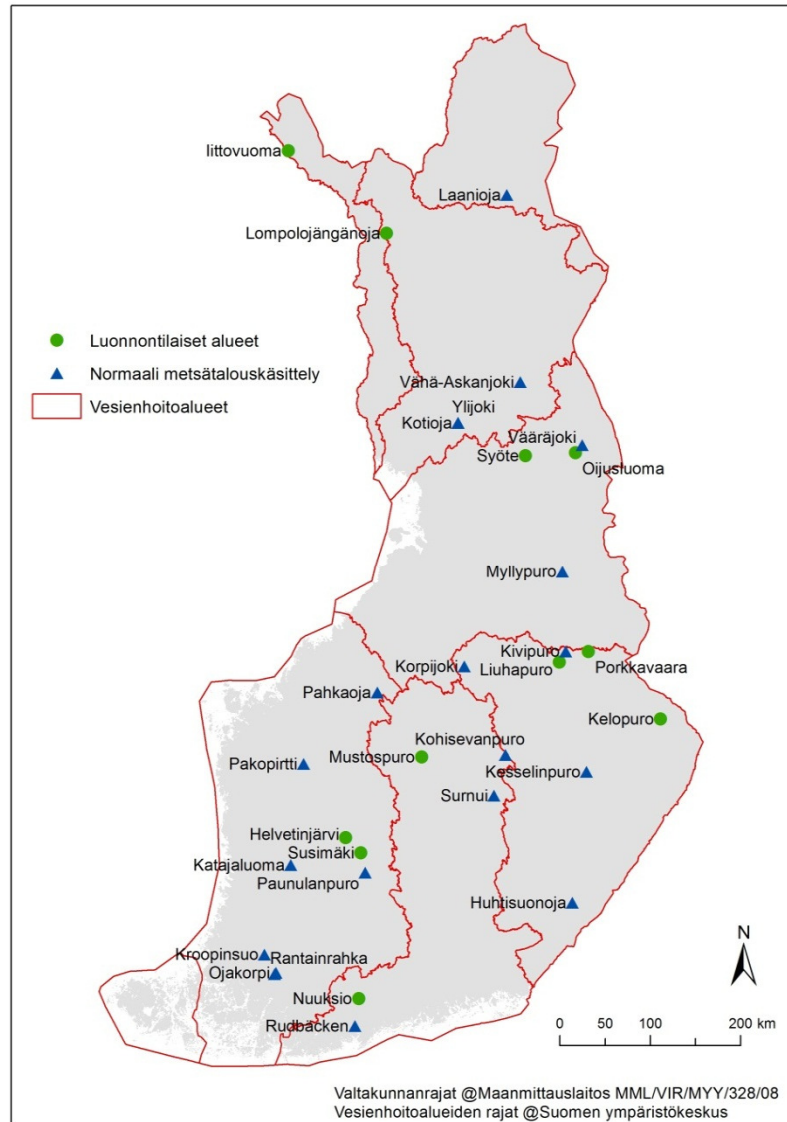

Valuma-alueet:

- Koostuu luonnon taustakuorman ja normaalin metsätaloustoiminnan aiheuttaman kuormituksen suuruuden ja sen muutosten määrittämiseen perustetuista, jo seurannassa olevista alueista
- 11 luonnontilaista
- 20 normaalissa metsätalouskäytössä olevaa latvavaluma-aluetta

Mitattavat kuormitusmuuttujat:

- virtaama (jatkuvatoimisesti)
- ammonium-, nitraatti-, kokonaistyyppi, fosfaatti- ja kokonaisfosfori, kiintoaine, sameus, TOC, COD, pH
- manuaalinen vesinäytteenotto 20-25 vesinäytettä virtaamapainotteisesti /vuosi

Metatietokanta

(<http://www.metla.fi/hanke/7467/index.htm>)

Metsätalouden vesistökuormituksen seurantaverkko, metatietokanta (päivitetty 6.2.2014 Tuija Mattsson/SYKE, 8.5.2014 ka 8.8.2014 Leena Finér/Metla)															
Alue	Koordinaatit (ETRS-TM35 FIN koordinaatisto) (mittapato/havaintopiste)		Vesistöalue, kolmasjakovaihe	Suomen metsäkeskus (alue)	Kunta	Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	Valuma-alueen koko (ha)	Suon osuus (%)	Vesi-pinta-ala (%)	Pellon osuus (%)	Alueen tyyppi	Valunna-seuranta	Vedenlaadun seuranta	Aineiston saatavuus (tilanne 2014)	Aineiston yhteyshenkilö
	pohjois-koordinaatti	itä-koordinaatti													
Lompolon-jängänoja	7548700	3383183	65,652	Lappi	Sodankylä	Lappi	514	20,8	0	0	3	2014	30.5.2007	www.ymparisto.fi/oiwa	SYKE
Liuhapuro	7074350	3574451	4,465	Pohjois-Karjala	Valtimo	Pohjois-Karjala	170	39,0	0	0	1	4.4.1978	6.1.1978	www.ymparisto.fi/oiwa	Sirpa Piirainen, Metla
Porkkavaara	7086229	3606270	4,474	Kainuu	Sotkamo	Kainuu	72	15,6	0	0	1	1.1.1992	21.1.1992	www.ymparisto.fi/oiwa ja Metla	Sirpa Piirainen, Metla
Oijusluoma 6	7308426	3592301	61,370	Pohjois-Pohjanmaa	Kuusamo	Pohjois-Pohjanmaa	49	36,6	0	0	1	12.10.2007	3.3.1992 Uudelleen 2.10.2007	www.ymparisto.fi/oiwa (1992-1995) Metla Oulu	Eero Kubin, Metla
Susimäki	8884201	3354745	35,754	Pirkanmaa	Juupajoki	Pirkanmaa	4,5	7,9	0	0	1	2008	1.8.2008	Metsähallitus	Jouni Penttinen, Metsähallitus
Helvetinjärvi IV, Iso Saarijärvi	8881160	3338031	35,367	Pirkanmaa	Ruovesi	Pirkanmaa	20	44,7	0	0	1	2008	1.6.2008	Metsähallitus	Jouni Penttinen, Metsähallitus
Syöte II, Röyvänsuo	7303143	3536929	61,593	Pohjois-Pohjanmaa	Taivalkoski	Pohjois-Pohjanmaa	75	31,1	0	0	1	2009		Metsähallitus	Jouni Penttinen, Metsähallitus
Kelopuro	7011934	3686152	4,963	Pohjois-Karjala	Lieksa	Pohjois-Karjala	74	45,8	4,8	0	1	1988	16.7.1987	www.ymparisto.fi/oiwa	
Metsäpuro Nuuksio (Hauklammenoja)	6703639	3352353	23,091	Häme-Uusimaa	Vihti	Uusimaa	137	4,3	6,0	0,1	1	2011	2011	www.ymparisto.fi/oiwa	Kari Koppelmäki, Uudenmaan ELY-keskus
Mustospuro	6969789	3421919	14,887	Keski-Suomi	Saarijärvi	Keski-Suomi	317	41,0	1,0	0,3	1	28.11.2011	7.11.2011	www.ymparisto.fi/fi-fi/taohanke ja www.ymparisto.fi/oiwa	Päivi Saari, Keski-Suomen ELY-keskus
Rudbäcken 9 metsäpuro	6673395	3347913	22,001	Häme-Uusimaa	Siuntio	Uusimaa		5,2	0,6	4,9	3	2011	23.11.2011	www.ymparisto.fi/oiwa	Jarmo Linjama, SYKE
Paunulanpuro	6842545	3359488	35,741	Pirkanmaa	Orivesi	Pirkanmaa	140	9,4	0	0	3	1.1.1958	15.1.1962	www.ymparisto.fi/oiwa	Jarmo Linjama, SYKE
Katajaluoma	6850649	3277171	35,156	Pirkanmaa	Ikaalinen	Pirkanmaa	1100	35,4	0	3,3	3	1.7.1960	12.2.1962	www.ymparisto.fi/oiwa	Jarmo Linjama, SYKE
Huhtisuonoja	6809180	3588475	4,112	Kaakkois-Suomi	Ruokolahti	Kaakkois-Suomi	500	42,6	0	0	3	1.1.1958	15.1.1962	www.ymparisto.fi/oiwa	Jarmo Linjama, SYKE

Avoimen datan periaate

Hertta 5.6

Alkuun Asetukset Tietoa Palaute Lopetus ?

Pintavesien tila

Haetut paikat - 19 Kpl

Valitse

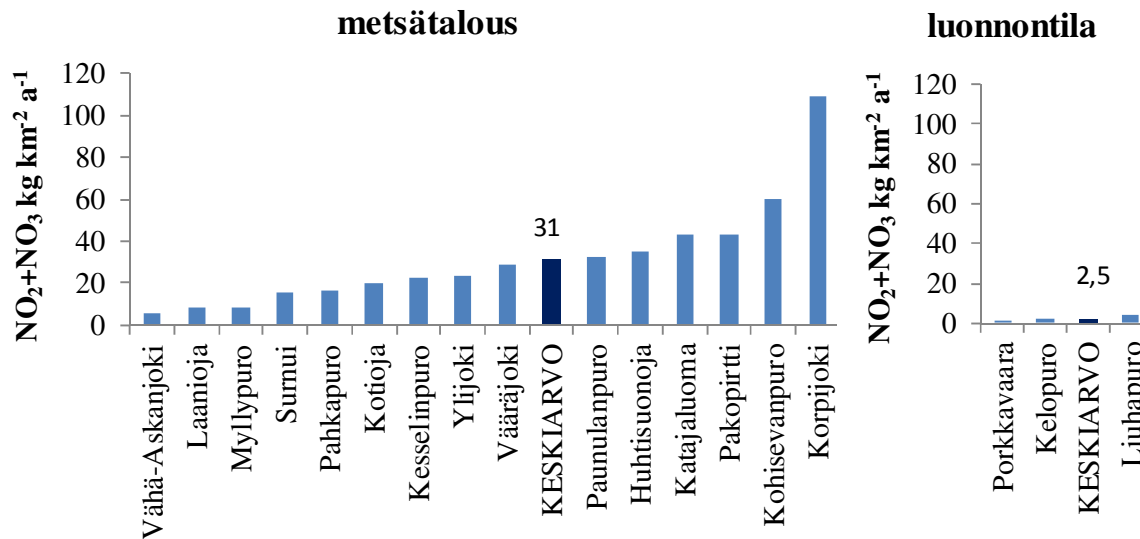
☒	Paikka	Tietoa	Kunta	ELY	Vesistöalue	Ympäristötyyppi	ER - Pohjoinen	ER - Itä	Syvyys	Ensimmäinen	Viimeinen	Kpl	Järvi	Vesimuodostuma	Lisäti
☐	Hauklammenoja 0.3		Espoo	UUDy	21.041	puro	60,35257	24,69358	0,2	10.04.2014	03.12.2014	13		Lepsämänjoen alaosa	X
☐	Huhtisuonoja 382.44		Ruokolahti	KASy	04.112	joki	61,38103	28,65919	1,5	31.03.2014	21.10.2014	15			
☐	Katajaluoma mittapato 33		Ikaalinen	PIRy	35.156	joki	61,69822	22,78362		23.04.2014	18.11.2014	12		Sävijoki	
☐	Kesselinpuro 35		Outokumpu	POKy	04.353	joki	62,67137	29,03076	0,6	31.03.2014	24.11.2014	19		Kesselinjoki	
☐	Kivipuro 39		Sotkamo	KAIy	04.467	joki	63,86820	28,65152	0,2	02.04.2014	10.11.2014	18			
☐	Kohisevanpuro		Kuopio	POSy	14.774	joki	62,85191	27,28365	0,4	17.06.2014	12.11.2014	10			
☐	Korpijoki 2		Kiuruvesi	POSy	04.565	joki	63,72890	26,38236	1	18.03.2014	12.11.2014	12		Korpijoki	
☐	Kroopinsuo		Pöytyä	VARy	30.007	puro	60,79999	22,36666	0,1	15.04.2014	08.12.2014	14			
☐	Liuhapuro 41		Valtimo	POKy	04.465	joki	63,76219	28,50535	0,2	31.03.2014	09.12.2014	20			
☐	Mustospuro mitta-asema		Saarijärvi	KESy	14.687	puro	62,82361	25,46483		12.05.2014	13.11.2014	12		Peltajoki-Mustospuro	
☐	Oijusluoma mittapato E		Kuusamo	POPpy	61.37	joki	65,83846	29,01651		22.04.2014	11.11.2014	15			

Perusseurantaverkko:

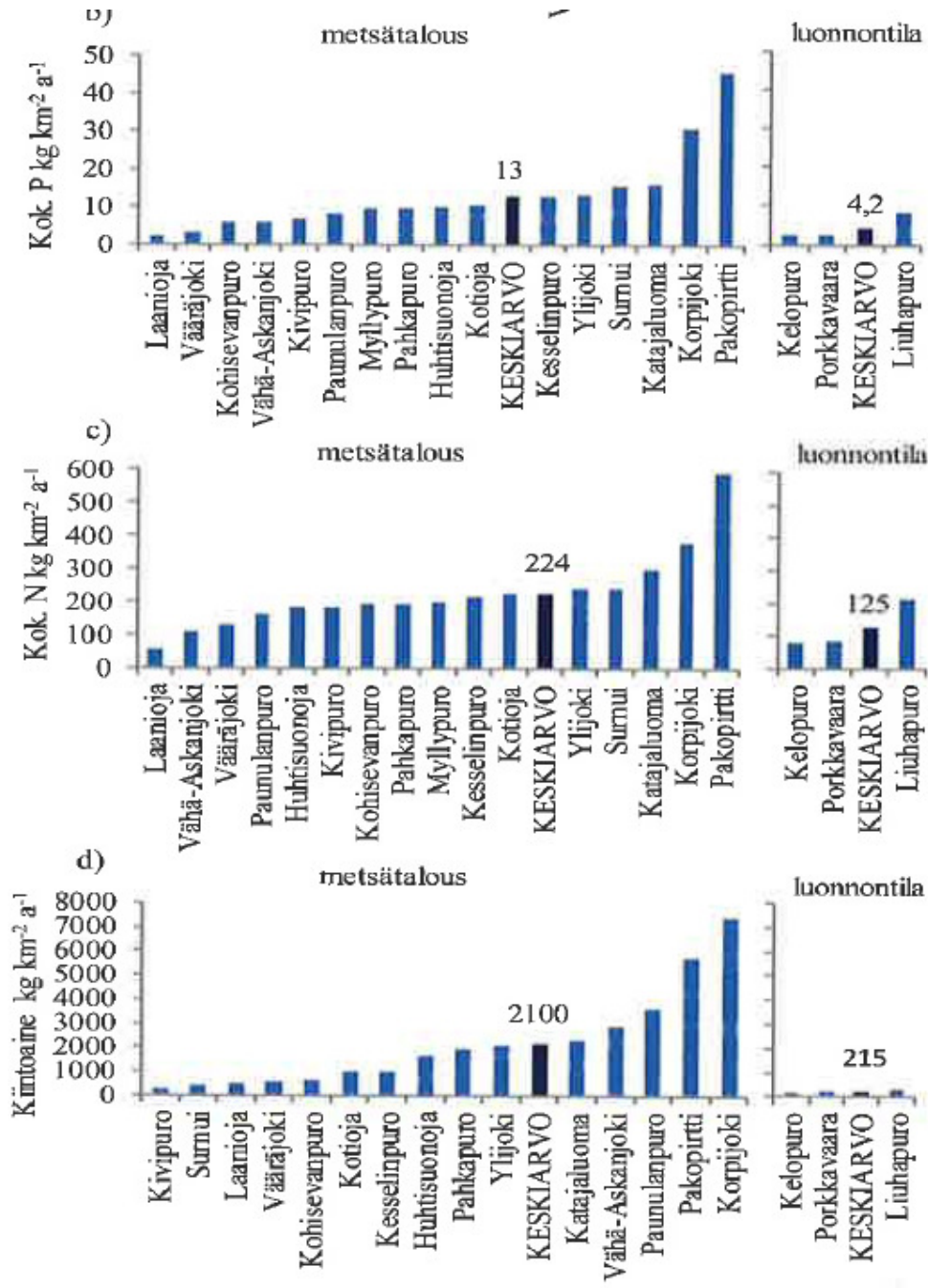
Tulokset ja taustatiedot: <http://www.metla.fi/hanke/7467/index.htm>

Raportoitavia muuttujia aikasarjoina:

- virtaama
- ammonium-, nitraatti-, kokonaistyyppi, fosfaatti- ja kokonaisfosfori,

Lähde: Mattsson et al., Vesitalous 5/2014

eskus

Tuloksia 2014

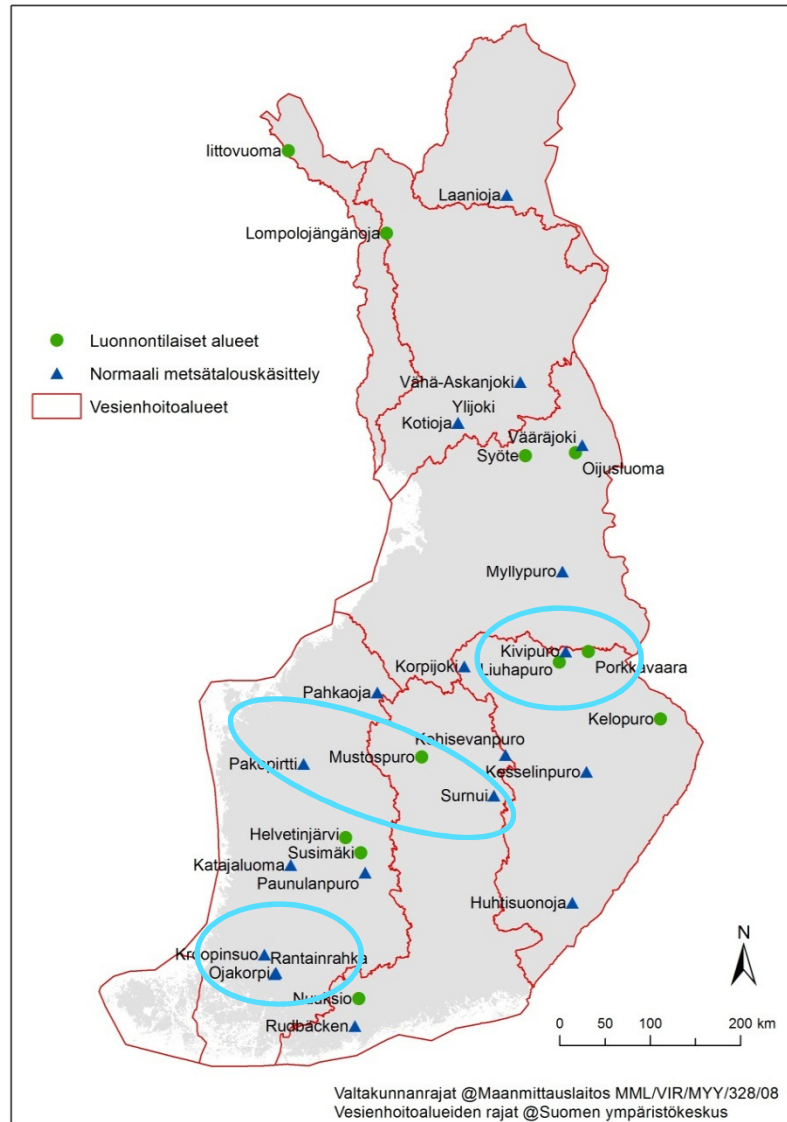
Helvetinjärvi, kuva Matti Savinainen

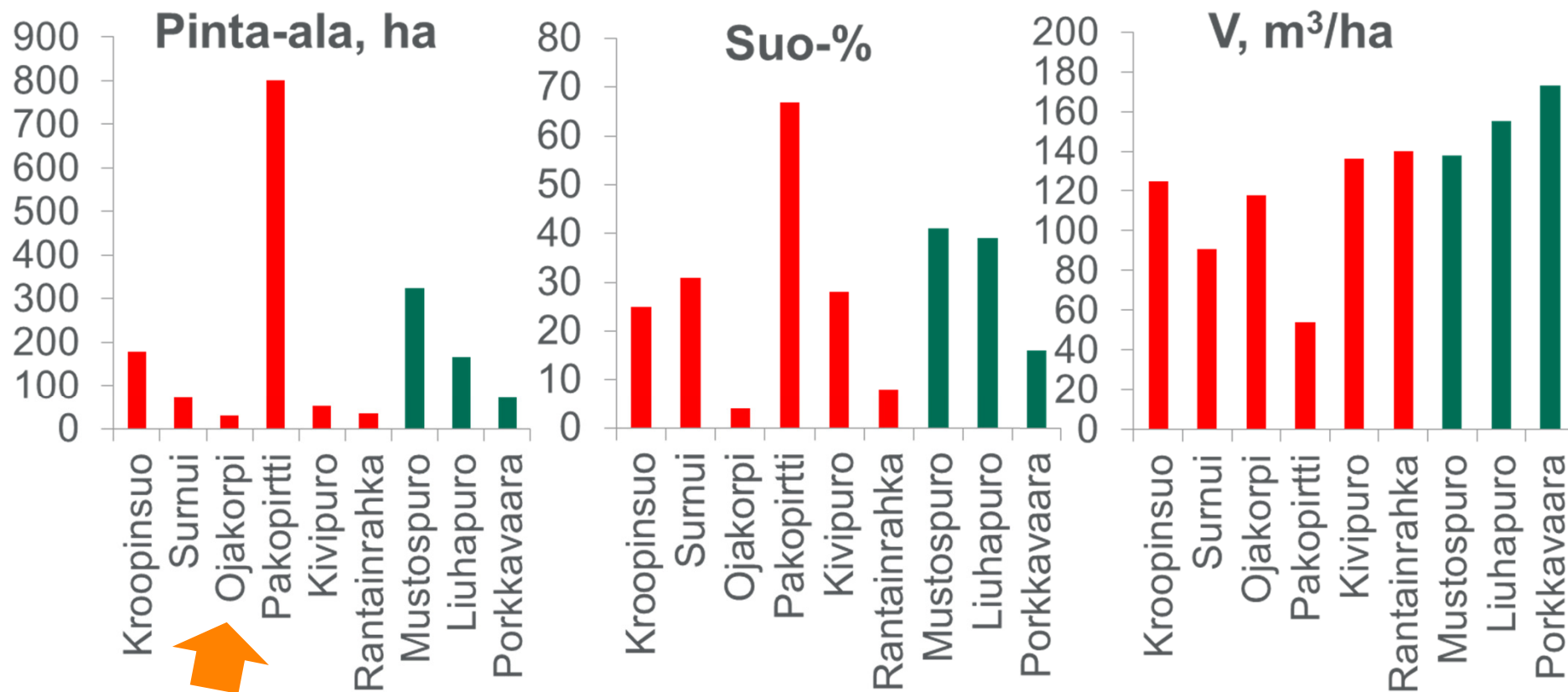
Susimäki, kuva Matti Savinainen

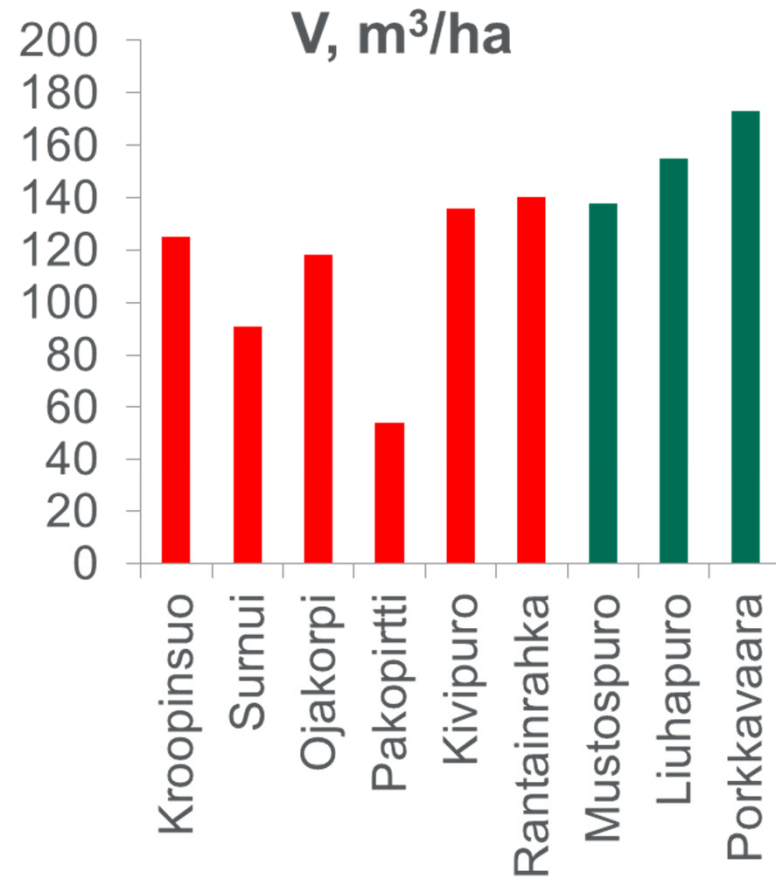
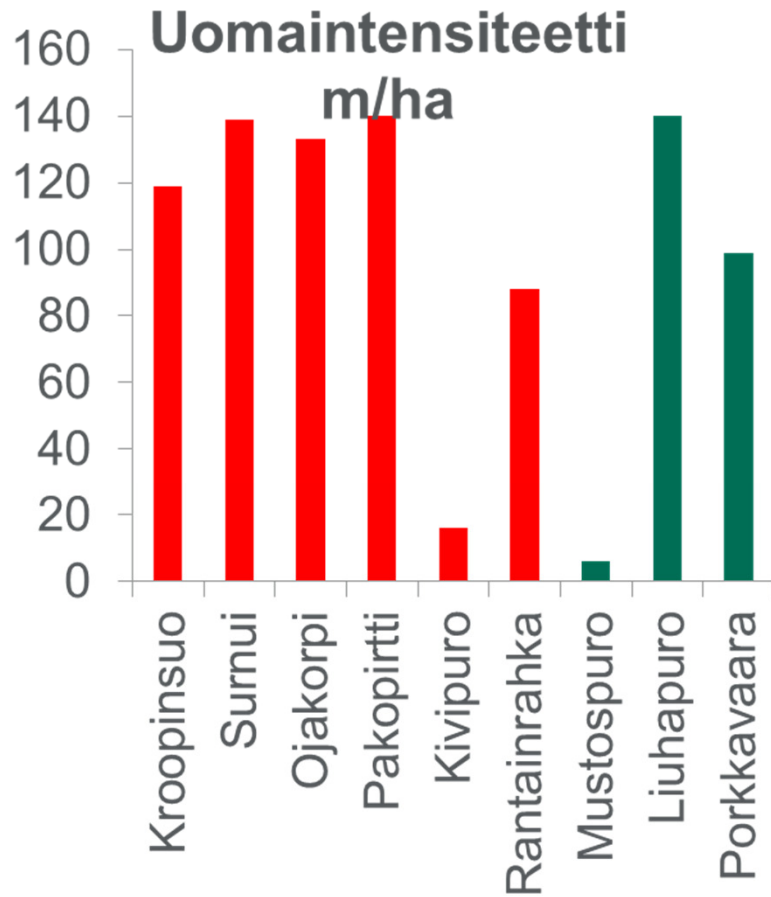
Pakopirtti, kuva Riitta Raatikainen

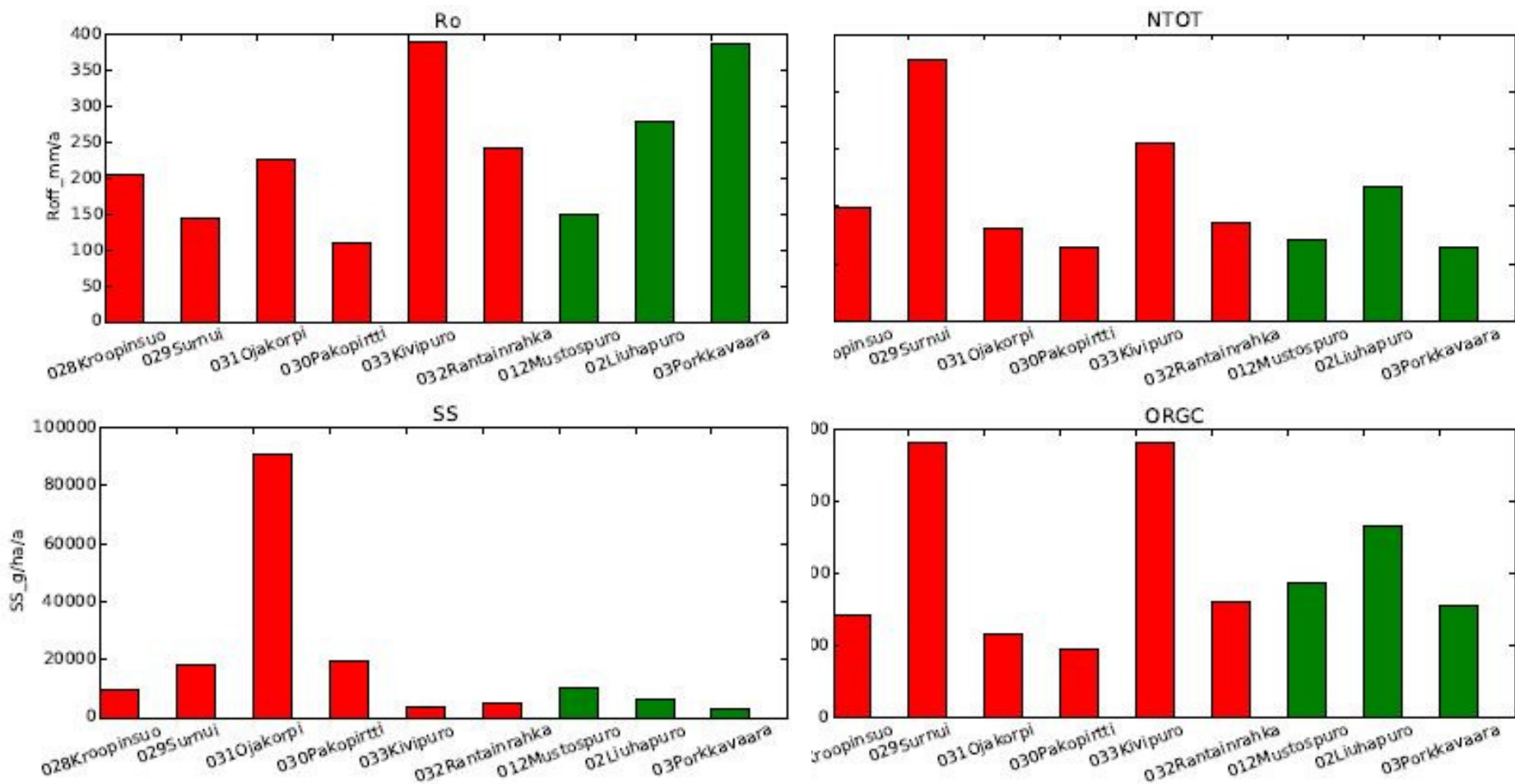
Valuma-alueiden ominaisuuksia

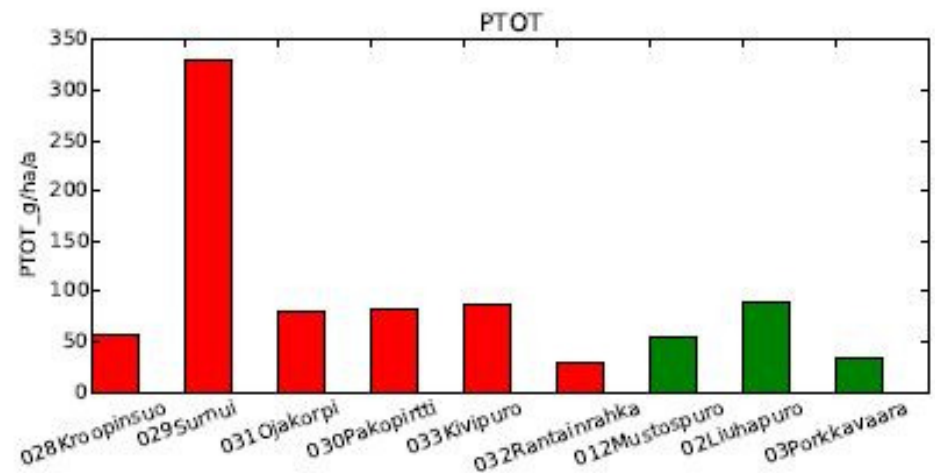
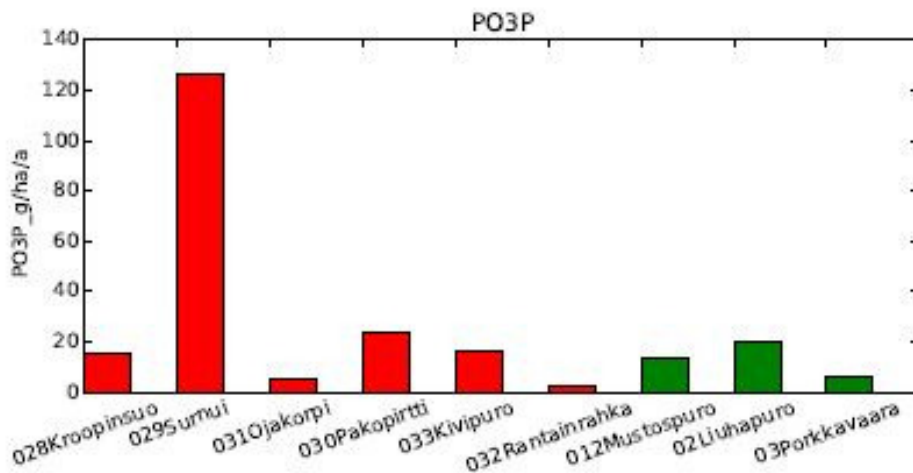
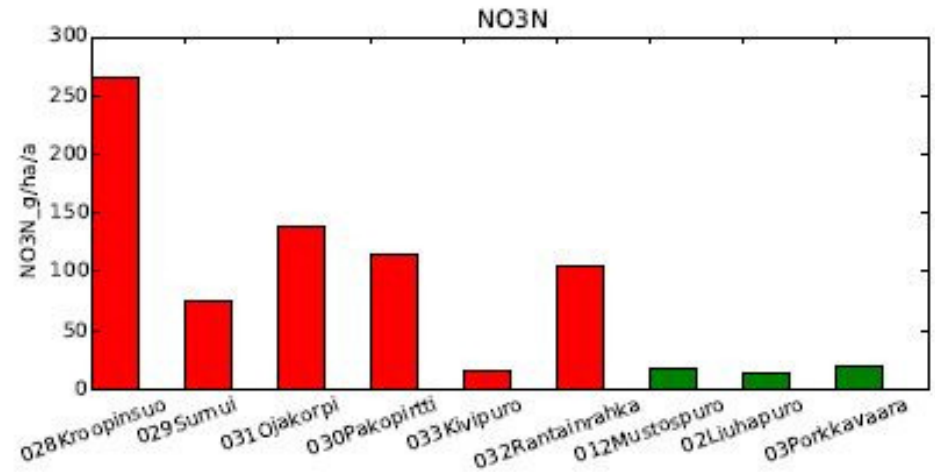
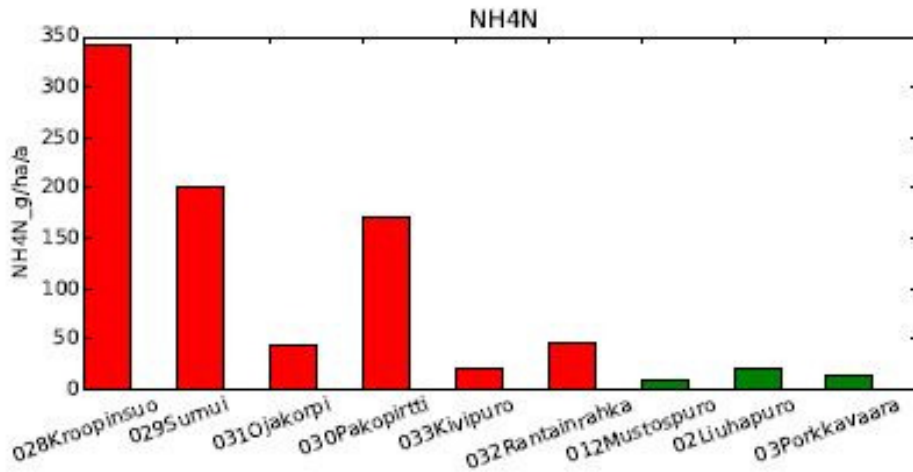
Valuma-alueiden ominaisuuksia

Vuosikuormia 2014

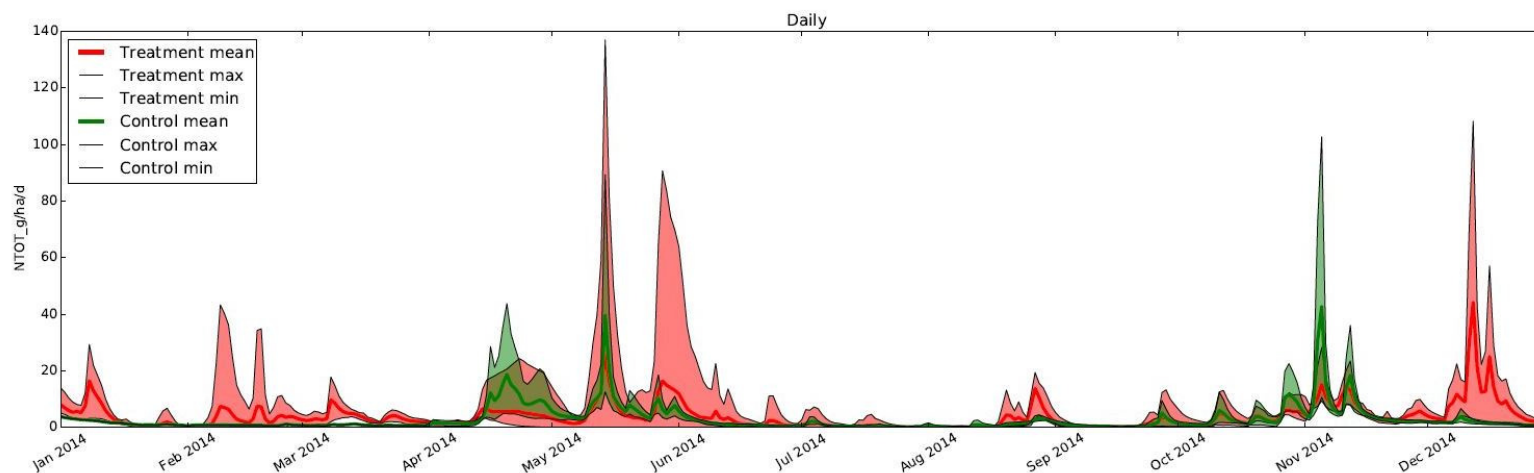

Vuosikuormia 2014

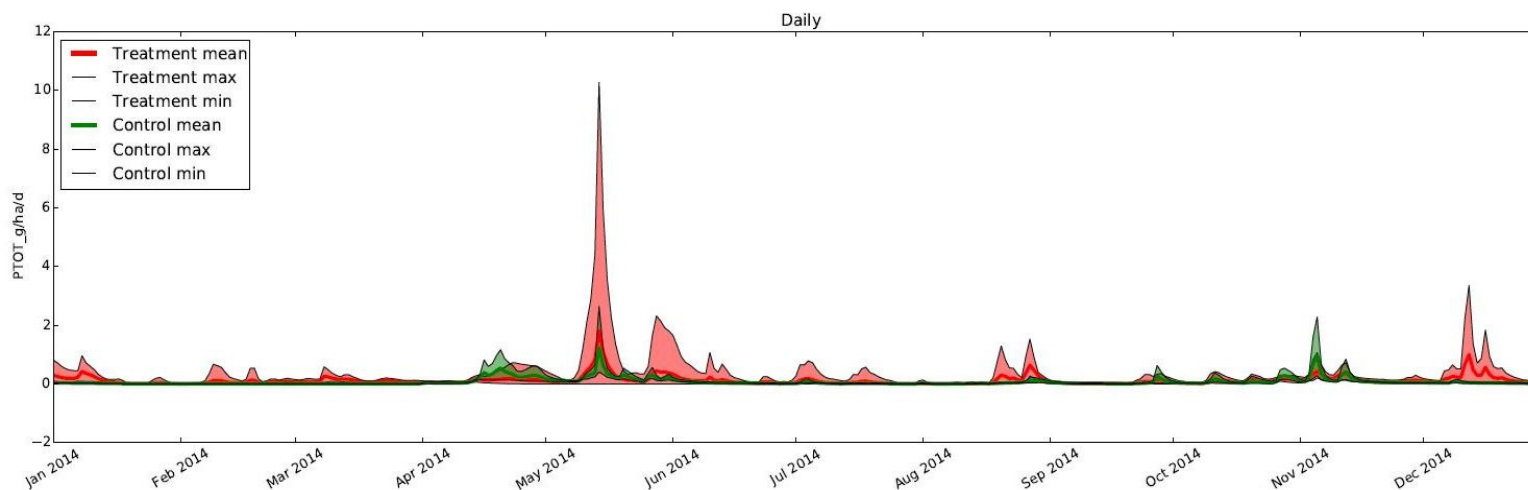

Kokonaistypen ja –fosforin päiväkuormat v. 2014

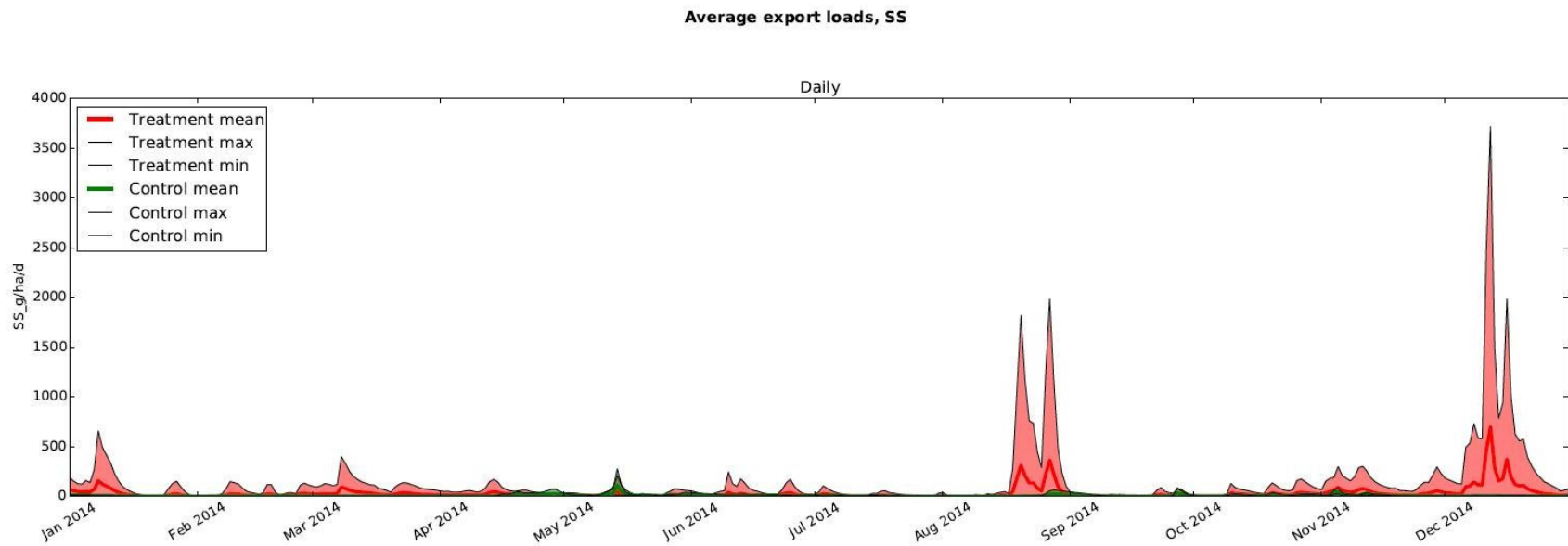
Average export loads, NTOT

Average export loads, PTOT

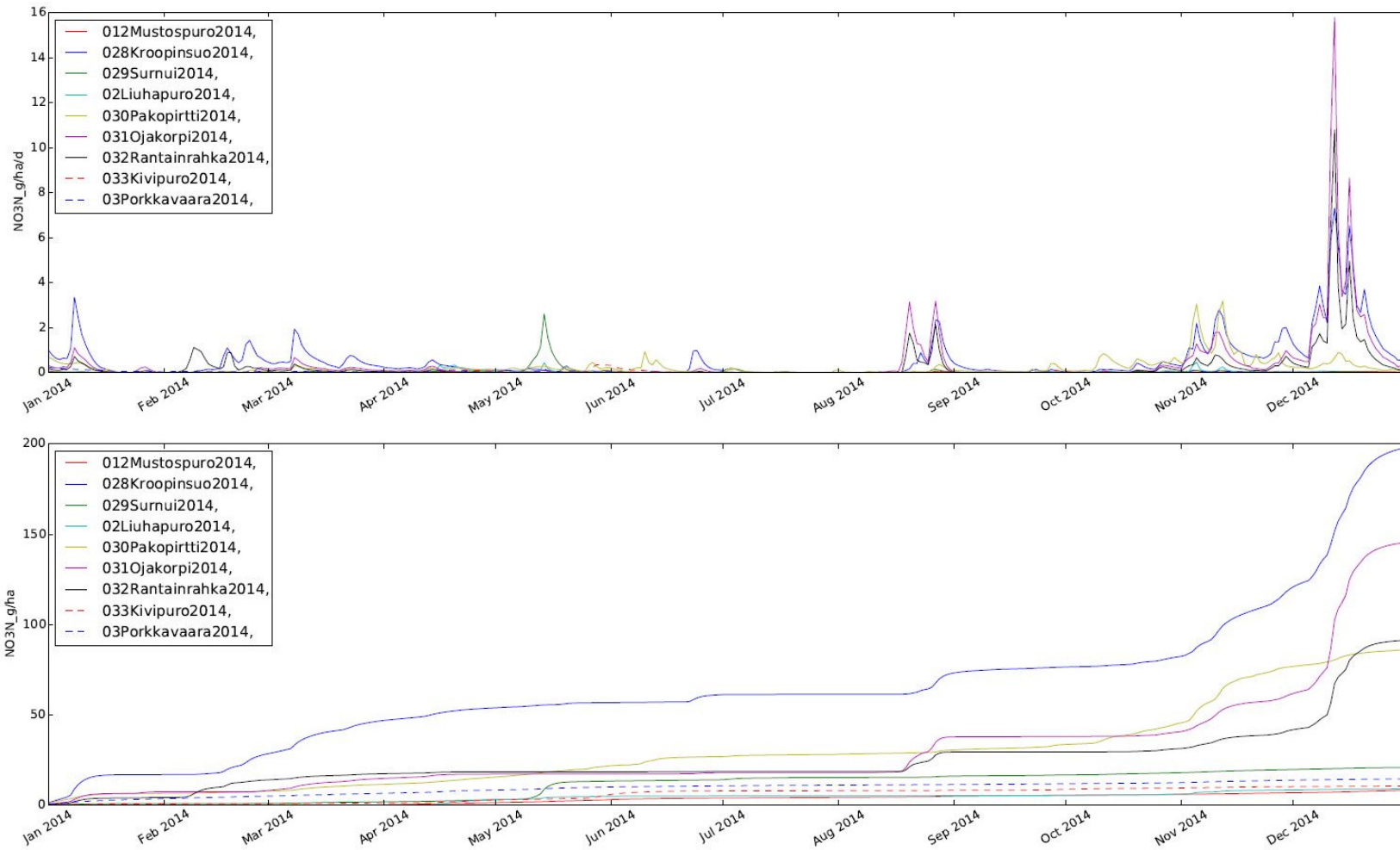
Kiintoaineen päiväkuormat v. 2014

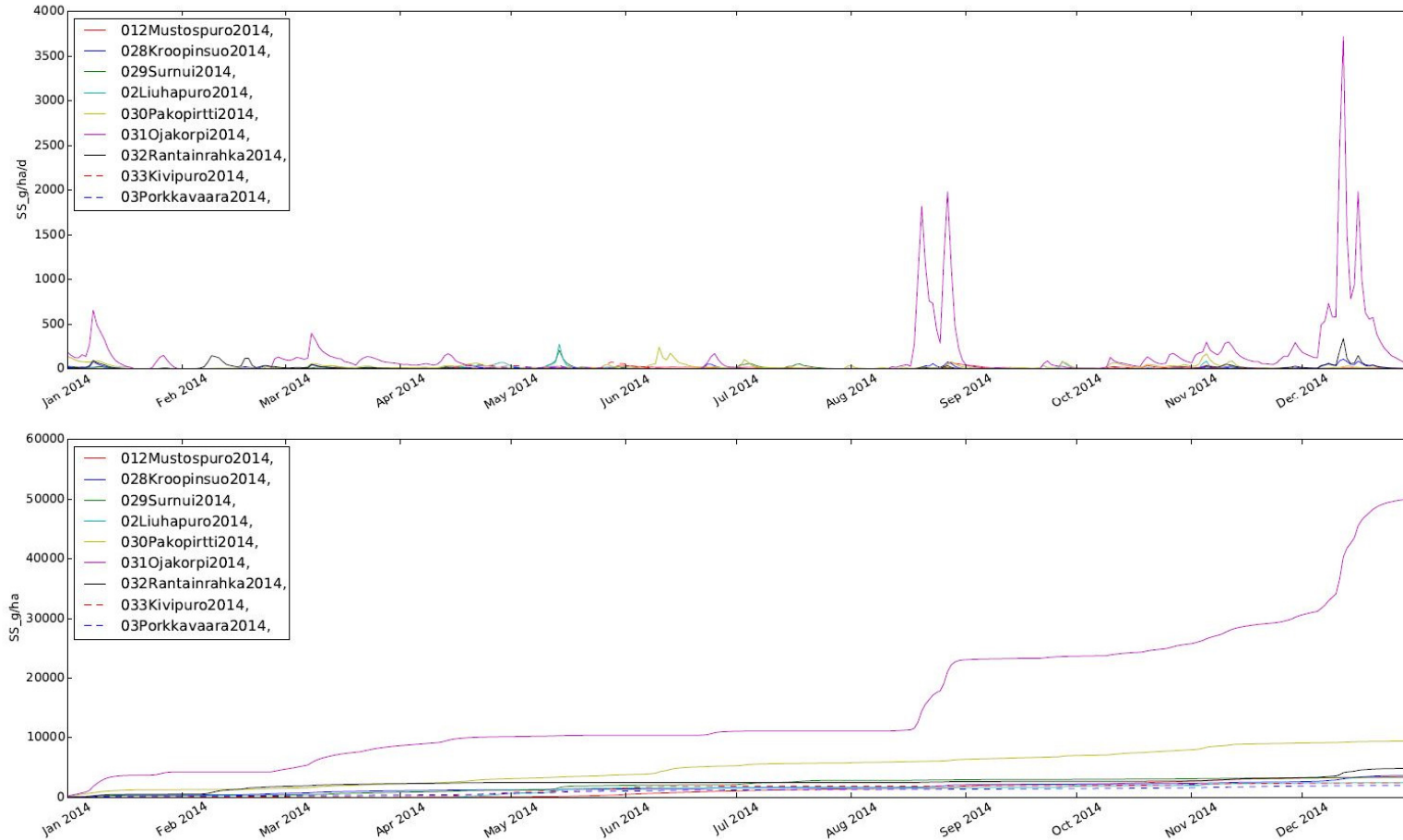
Nitraattityypen vuosikuorman kertyminen alueittain

Export loads, NO3N_g/ha/d

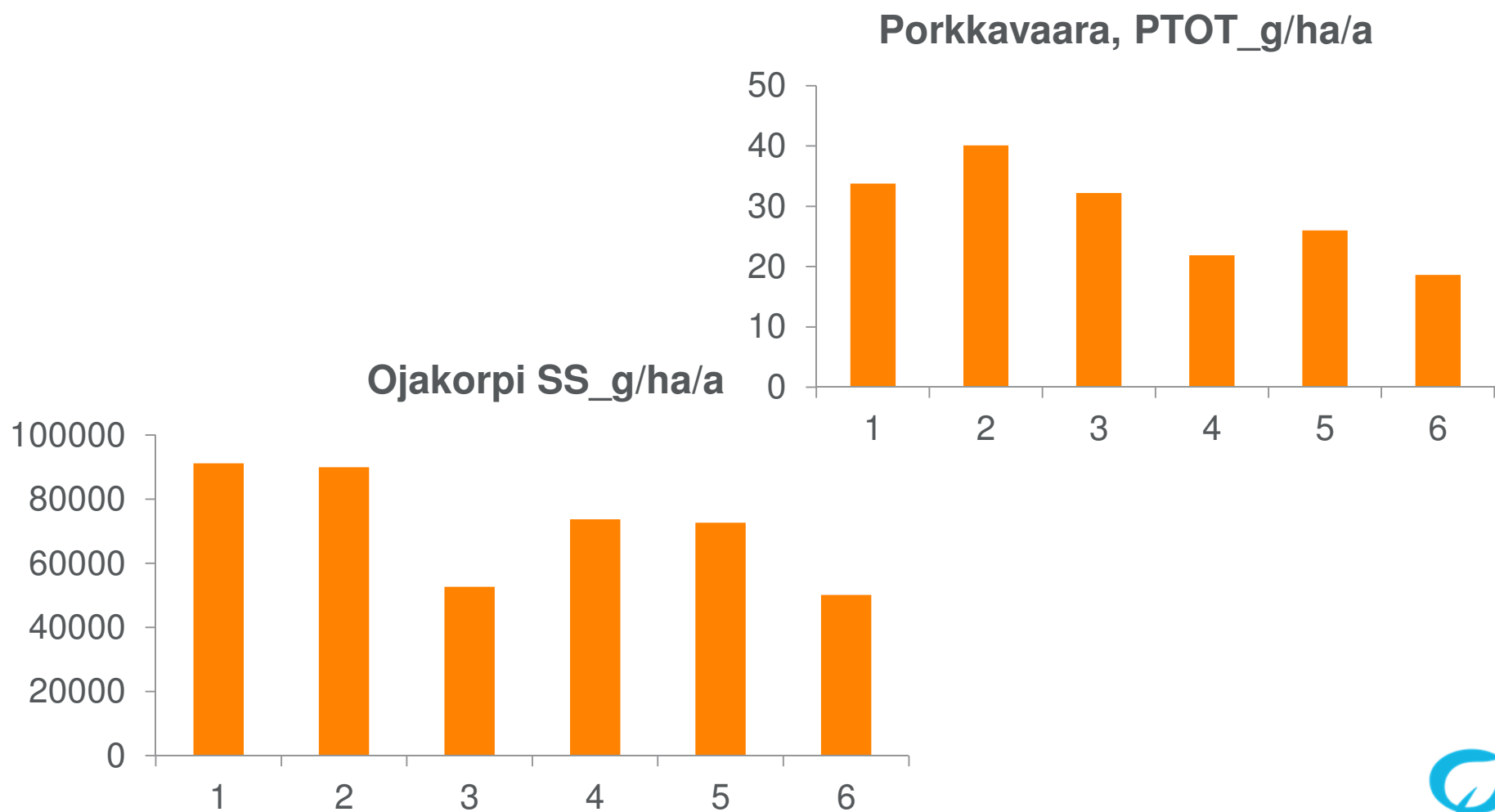

Kiintoaineen vuosikuorman kertyminen alueittain

Export loads, SS_g/ha/d

Vuosikuorman laskettuna eri menetelmillä harvan näytteenoton perusteella

Vesidata tietokanta on-line datan hallintaan

Metsävesidata Data Maastolomakkeet Vähä-Askanjoki Ylläpito Pois

#	Nimi	Toiminnot
1	Lompolonjängänoja	Tiedot
2	Liuhapuro	Tiedot
3	Porkkavaara	Tiedot
6	Oijusluoma 6	Tiedot
7	Susimäki	Tiedot
8	Helvetinjärvi IV	Tiedot
9	Syöte	Tiedot
10	Kelopuro	Tiedot
11	Nuukio	Tiedot
12	Mustospuro	Tiedot

VALUMA-ALUEET
[Alueet](#)

RAAKADATA
[Tarkastele raakaa virtaamadataa](#)
[Lataa raakaa virtaamadataa](#)

VIRTAAMA JA KUORMITUKSET
[Tarkastele virtaamadataa](#)
[Lataa virtaamadataa](#)

TESTIALUE

[Vähäaskanjoki Cr1000](#)[Vähäaskanjoki Spectrolyser](#)[Vähäaskanjoki Exo2](#)[Vähäaskanjoen tietojen lataus](#)

Spectrolyser Data

« 1 2 3 4 5 6 7 8 ... 30 31 »

#	data_id	device_id	timestamp	turbidity_status	turbidity	turbidity_raw	turbidity_index4	no3_neq_status	no3_neq	no3_neq_r
6081	1002	50	2015-06-03 08:02:05	0	0.21582	0.216338	4.86783e-41	-9.18355e-41	0	-0.365234
6080	1002	50	2015-06-03 07:47:05	0	0.225586	0.22607	4.55688e-41	-9.18355e-41	0	-0.376953
6079	1002	50	2015-06-03 07:32:05	0	0.361328	0.363232	8.95093e-41	-9.18355e-41	0	-0.363281
6078	1002	50	2015-06-03 07:17:05	0	0.224609	0.225205	5.60043e-41	-9.18355e-41	0	-0.349609
6077	1002	50	2015-06-03 07:02:05	0	0.185547	0.185725	1.67553e-41	-9.18355e-41	0	-0.324219
6076	1002	50	2015-06-	0	0.0559082	0.0560361	4.80926e-41	-9.18355e-41	0	-0.335938

<http://vesidata.plab.fi/debug/cr1000>

Johtopäätöksiä

- Alueilla, joilla tehdään metsätaloustoimia on enemmän hajontaa vuosikuormituksessa
- Vuodenaikaisvaihtelu on suurta, kevään lumensulanta ja syksyn sateet lisäävät myös taustakuormaa
- Kiintoainekuormaa lisää myös maalaji, savi/turve
- Harvahko näytteenotto tuo epävarmuutta kuormituslaskelmiin,
->mittausautomaatiikka lisää datan määrää
- Mittausdatan hallintaan tarvitaan työkaluja
-> Metsävesitietokanta yksi niistä

Kiitos!